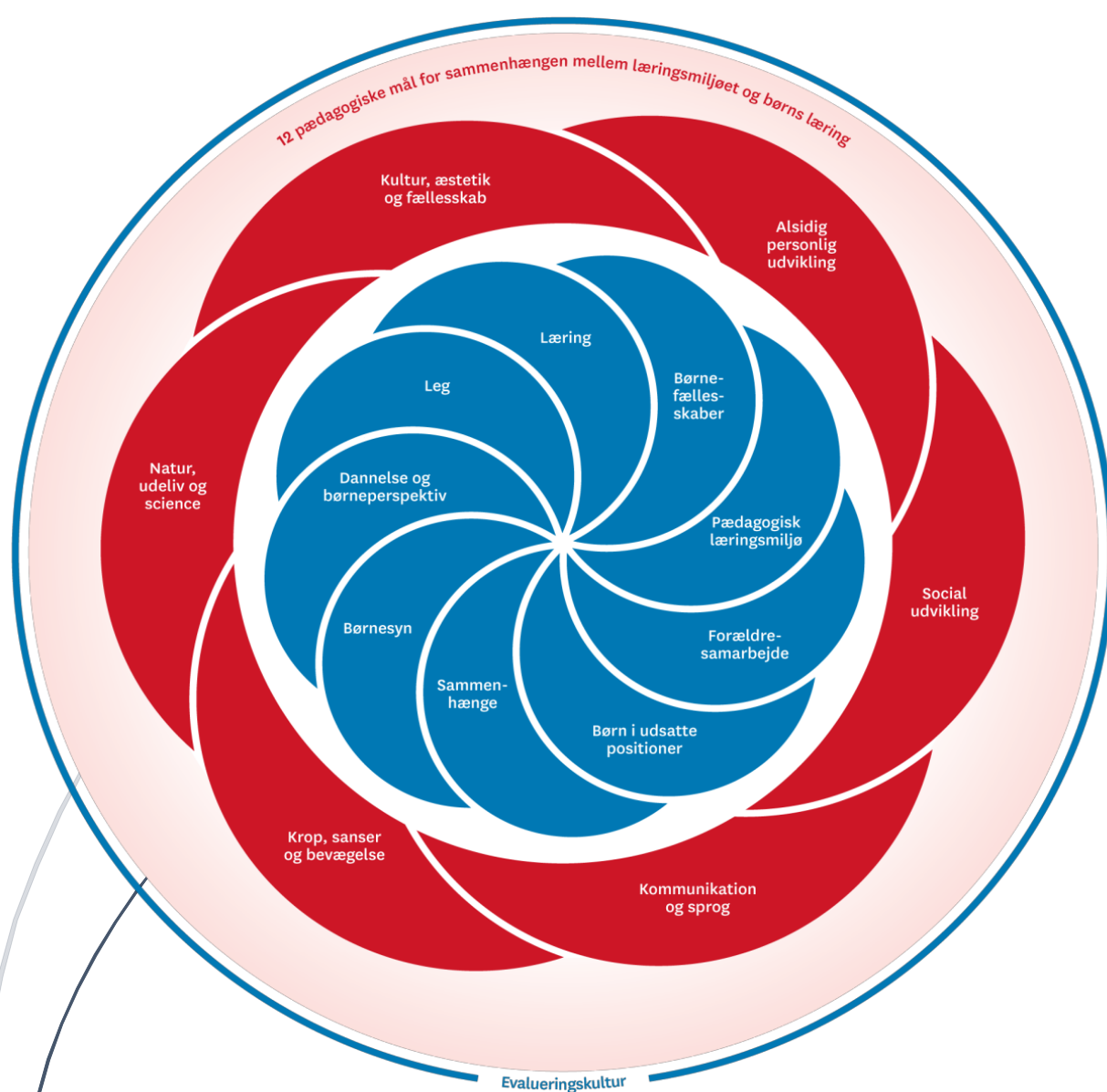

Den Legende Læreplan

Revideret December 2023

Tryllefløjten i samarbejde med Søren Smidt
NOVEMBER 2021

Indhold

Indledning	2
Dagtilbudsloven.....	2
Legen	3
Legens tid og plads	6
De voksnes positioner	6
Leg og børn i udsatte positioner	7
Overgange og sammenhæng	7
Overgange	7
Sammenhæng	8
Forældresamarbejde og leg	10
Evaluering	10
Pædagogisk fokus 2023-24	11
Lege og den voksnes positioner i legen	11
Leg på legepladsen.....	12
Sprogarbejde i Tryllefløjten	12
Madmod	12
Bilag.....	14

Den pædagogiske læreplan udgør den fælles ramme for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

For at illustrere vores pædagogiske praksis vil vi tage udgangspunkt i legen.

Indledning

Tryllefløjten består af 2 vuggestuegrupper, 4 børnehavegrupper og en basisgruppe.

I Tryllefløjten lægger vi stor vægt på legens betydning og de udviklingsmuligheder, der lægger i legen. Legen er med til at udvikle det enkelte barns potentiale, hvad enten den er initieret af børnene selv eller guidet af det pædagogiske personale. Legen er et gennemgående tema for det pædagogiske arbejde i Tryllefløjten. Vi arbejder med en fælles forståelse for legen og legens betydning som redskab til at skabe sammenhæng for det pædagogiske arbejde, samt børnenes oplevelse af deres hverdag i Tryllefløjten.

Legen kan bidrage til at udvikle selvstændige, sociale og fantasifulde børn, der gennem legen kan træde ind i den verden, der omgiver dem, forstår, handle i og påvirke den. Når legen er i fokus, opfyldes nogle af de helt centrale mål i dagtilbudsloven og kravene til den nye styrkede læreplan.

Det er et mål for det pædagogiske arbejde i Tryllefløjten at understøtte børns leg, samt at børnenes legeevne udvikles og fastholdes i den tid de er hos os.

Vi er af den overbevisning, at arbejdet med legekønikken sigter på at styrke børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse og er samtidig udtryk for en fælles rød tråd i det pædagogiske arbejde i Tryllefløjten.

Dagtilbudsloven

- *Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.*
- *Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse samt bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.*
- *Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.*
- *Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati. Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.*

(Uddrag af Dagtilbudslovens § 7)

Læreplanen er bygget op omkring 4 konkrete eksemplariske legeeksempler fra Basisgruppen (3-6 år), vuggestuen (0-3 år), de yngste børnehavebørn (2,10-4år) og de ældste børnehavebørn (4-6 år). Med disse eksempler vil vi præsentere forskellige måder at arbejde med legen som udviklingsværktøj. Ved at bruge konkrete eksempler, har vi mulighed for at formidle vores praksis og samtidig de fælles pædagogiske forståelser og indsigter, som kendetegner og guider den daglige praksis i Tryllefløjten.

Den legende læreplan evalueres én gang årligt af MED-udvalget og Fagligt Fyrtårns-udvalget.

Legen

Leg i Skattekisten

I Skattekisten (basisgruppen) visiteres børn inden for autismspektret (ASF) med vidt forskellige udfordringer.

Her arbejdes der med at understøtte barnets legekompeter, barnets mulighed for at aflæse andres udtryk og hensigter, samt at barnet knækker legekoden. Der arbejdes med social tænkning, og der tilrettelægges forskellige strukturerede legeforsløb. De voksne deltager aktivt i børnenes leg, samtidig med at de giver plads og rum til, at børnene øver sig alene og med andre i mindre grupper.

Legeeksempel 1.:

To piger leger i hyggebogen med en voksen. Den ene forsøger at sætte pirathat på det andet barns hoved. Det vil hun ikke. Hun kaster pirathatten på gulvet og går over til et lille bord, hvor hun sætter sig. Den første pige står og kigger i spejlet. Pædagogen spørger, om pigen vil have en prinsessekjole på. Hun svarer nej tak. Pædagogen tager en lille hat på hovedet, der ofte bliver brugt til købmandsleg i hyggebogen.

Den anden pige siger: "ding ding, købmanden er åben". Hun går ind i købmandsbutikken og starter legen. Pædagogen skal købe forskellige madting og lægge det i sin kurv og betale. Pigen siger: "farvel købmand". Pædagogen går over til et lille bord med sine købte madting og inviterer begge piger til at sidde ved bordet og spise. De sidder på hver sin side af bordet og leger at de spiser. Derefter er det pædagogens tur til at være købmand. Pigerne kommer over og køber på skift ting hos købmanden. Legen fortsætter et lille stykke tid.

Dette er et typisk eksempel på guidet leg i vores basisgruppe, Skattekisten, hvor medarbejderne har skabt en købmandsbutik som legemiljø. Gennem sin legedeltagelse, kan pædagogen vise, hvordan legen fungerer og samtidig guide børnene. Der er en hårfin balance mellem at støtte børnenes egne handlinger og initiativer og samtidig undgå at legen går i stå. Derfor påtager pædagogen en rolle som guide/instruktør, hvor hun hjælper børnene med at holde en struktur i legen.

I eksempelet viser pige nr. 2 tegn på, at hun har tillært sig og forstået præmisserne for legen. Legen er tidligere blevet leget 3-4 gange. Pigen kender legens procedure og bruger de ord, hun har lært. Pædagogen påtager sig en rolle som guide/instruktør, hvor hun hjælper børnene med at holde en struktur i legen.

Legen er et led i venskabsdannelsen og udvikling af sociale relationer mellem børnene, hvilket kan være en udfordring for børnene i Skattekisten.

Leg i vuggestuen

Legeeksempel 2.:

V(2år) og L(1år) leger begge med biler. De sidder ved siden af hinanden, men har ikke åbenlys kontakt til hinanden. De siger "VRUM" og kører bilerne hen over biltæppet. Af og til kigger de hen på hinanden og imiterer det, den anden gør fx. at parkere bilen. V opdager L's bil, går hen til hende og tager den ud af hænderne på hende, L begynder at græde. X, pædagogen der observerer ved siden af på gulvet, bryder ind: "Hov V, du kom lige til at tage L's bil", "MIN bil" siger V og gemmer den bag ryggen. "Det var lige L, der legede med den bil. Din bil er parkeret her", V tager den parkerede bil og kigger på X. "Giver du L bilen igen? Så kan I køre sammen" siger X, "sammen" gentager V. V giver L bilen igen og siger "VRUM", de griner begge to og leger videre.

Legen starter allerede i vuggestuen og det er derfor vigtigt at vi som voksne er med til at understøtte børnene i at skabe gode legerelationer. I vuggestuen begynder børnene at få øje på hinanden gennem legen. Det er typisk at lege består af, at børnene gør de samme ting (paralelleg), som i eksemplet, hvor de leger med biler. Leg for vuggestuebarnet er kendetegnet ved imitation og gentagelser, som er deres måde at undersøge verden på. Pædagogen sætter ord på, hvad der foregår i situationen, og hjælper børnene til at komme videre i legen sammen. V får brugt sit sprog og L oplever at blive imødekommet. Der etableres en kontakt mellem de to børn, der kommer til udtryk ved at de griner sammen.

Leg hos de yngste børnehavebørn

Legeeksempel 3.:

På en ud af de to planlagte legedage, er pædagogen i dag købmand og hun har sat forretningens varer op i kategorier: kager, frugt, brød, kaffe, sukker, mælk og kopper. Indkøbsvogn- og net er taget frem som nye rekvisitter til dagens leg og børnene køber på skift de forskellige varer, som købmanden har. Da de sidste børn har købt deres varer, bliver de leveret tilbage til købmandsbutikken. S har stadig sine varer og går over i køkkenet, der står tæt ved købmanden, hvor han begynder at lave forskelligt mad. AE foreslår at der er én som skal holde fødselsdag og går i gang med at købe ind til fødselsdagen. Hun køber tallerkner, bestik, pizza og kage hvorefter der bliver dækket bord med de indkøbte varer og S' mad fra køkkenet. Legen er præget af dyb koncentration. Et par af drengene har svært ved at holde fokus på legen og pædagogen giver dem nogle små opgaver, såsom at sætte varer på plads og dække bord, så de kan holde koncentrationen i legen. Pædagogen samler alle børnene omkring bordet og holder fødselsdag som en afslutning på legen.

Den fordybende leg udvikler sig hele tiden og når mange børn deltager, har de forskellige roller, som bidrager til den fælles leg. Sådanne lege udvikler sociale kompetencer (vente på tur, behovsudsættelse, lytte til hinanden og samarbejde), men børnene bruger også deres sprog og er kropsligt aktive. Når de bidrager til den fælles leg, bruger de deres personlige kompetencer. Nogle gange er det børnenes ideer, der udvikler legen og andre gange er det pædagogerne, der tilføjer nye ideer og rekvisitter. Det er pædagogens opgave at være med til at nuancere legen, samt understøtte og udvikle børnenes sprog og deres handlemuligheder.

Pædagogen skal have kendskab til det enkelte barn og kunne overskue legen, i målet om at understøtte det enkelte barn på en differentieret måde og fastholde fællesskabet i legen.

Når man har fokus på legen, bliver opmærksomheden på børn i udsatte positioner mere tydelige, da disse børn ofte har svært ved at indgå på lige fod med de andre børn. Tryllefløjtens legepædagogik er også en inkluderende pædagogik, som tager sigte på at alle børn understøttes i at udvikle legeevner og har mulighed for at indgå i fællesskabet, som det også fremgår i legeeksemplet.

Leg med de største børnehavebørn

Legeeksempel 4.:

A leger alene på tæppet med togbanen, da L kommer forbi og ser nysgerrigt på A's leg. "Må jeg være med?" spørger L, hvorefter A begejstret svarer: "det må han godt, han kan være med til at lave den største togbane". A og L bygger togbanen og den vokser sig større og større. Pædagogen der kommer forbi roser banen, men nævner at de nok lige skal passe på, hvor de bygger, da de andre børn kan komme til at træde på banen, da de er ved at bygge ud og væk fra tæppet. Børnene siger at de nok skal passe på og forsætter deres byggeri. Der kommer flere børn til og kigger på de to børns byggeri, og flere får lov til at være med i legen. En af de nye børn, T, som er kommet med i legen tager nu et tog og begynder at køre på banen. A siger til T, at han ikke må køre på banen, da den ikke er færdig endnu. T svarer ikke og forsætter med at køre, da han pludselig kommer til at ødelægge togbanen med sin ene fod. L og A bliver sure på T og siger: "Nu må du ikke være med". T bliver ked af det og råber til de to drenge, at det må han gerne. De tre drenge begynder nu at skændes og T sparkes til togbanen. Pædagogen kommer hen igen og sætter sig ned sammen med drengene for at høre, hvad der sket. A svarer: "T kørte på banen og det må han ikke, for banen er ikke bygget færdig!". Pædagogen spørger om A havde fortalt T at man ikke måtte køre på banen inden den var færdig. Pædagogen henvender sig til T med det samme spørgsmål. T svarer, at det havde de ikke, men han havde fået lov til at lege med dem. A og L vil ikke have T med, når han ødelægger banen. Pædagogen snakker med drengene om vigtigheden af at fortælle, hvad ens leg går ud på og hvordan man kan deltage i lege. Pædagogen hjælper nu de tre drenge med at bygge banen op igen og sætte deres leg i gang igen.

Legen betyder meget for børn og derfor kan der opstå konflikter. Nogle gange kan børnene selv løse konflikter og andre gange skal pædagogen være med til løse dem. Konfliktløsning er en vigtig del af børnenes sociale udvikling, hvor de lærer at sætte ord på ens egne behov og forstå andres oplevelser og perspektiver.

Når pædagogen er tæt på og observerer legen, giver det gode forudsætninger for at hjælpe det enkelte barn med at opnå de redskaber, der er nødvendige for at komme videre med legen. Pædagogen hjælper børnene med at opnå en fælles forståelse af legens forudsætninger. Lege observation er en stor del af det pædagogiske arbejde og giver mulighed for at hjælpe det enkelte barn med de ressourcer, som er til rådighed.

Legens tid og plads

De voksnes positioner

Som det fremgår af de fire eksempler, bruges legen på forskellige måder til at skabe lærings- og udviklingsmiljøer for det enkelte barn. Den voksnes position og deltagelse i legen er altafgørende for at udvikle barnets legestrategier. Lego fonden har illustreret voksenpositioner i legen i følgende skema:

(<https://learningthroughplay.com>)

Desuden er vi i Tryllefløjten inspireret af Bernsteins tre læringsrum:

1. **Gå foran.** Den voksne hjælper barnet ved at komme med ideer til hvordan barnet kan deltage i legen eller skaber et læringsmiljø hvori barnet skaber en leg.
2. **Gå ved siden af.** Den voksne deltager på lige fod med barnet og legen er et fællesprojekt.
3. **Gå bagved.** Den voksne observerer legen og kan komme med hjælpe værktøjer, hvis legen går i stå eller der opstår uoverskuelige konflikter.

Hvilken position den voksne indtager, kommer an på barnet, da børn har forskellige behov og der skal derfor være en balance i de voksnes positionering. Nogle børn behøver hjælp til at blive gode til at lege, mens andre kan agere i børnefællesskabet uden indflydelse fra den voksne. Det er derfor vigtigt at den voksne er observerende og har et kendskab til det enkeltes barns ressourcer og udfordringer.

“Børn tager legen i brug i alle situationer. Ikke bare i dem, de voksne definerer som leg. Når de er på tur, når de er i bad, når de spiser... Leg er livsvigtig for børn. Det er en grundlæggende del af deres måde at være til stede i verden på. Man kan ikke anerkende børn uden også at anerkende børns leg!”

(EVA tema #17 s.5 https://www.eva.dk/sites/eva/files/2019-06/7811%20EVA%20TEMA%20Leg_Low%20%28003%29.pdf)

Legen er helt integreret i børns liv og adfærd, og de voksne skal være opstillingsparate for at kunne skabe rum til legen. Den voksne skal være god til observere, hvor og hvornår de gode lege foregår og når den gode leg så opstår, skal de være parate til at skabe rum og plads så den kan udvikles uden unødvendige afbrydelser, så vidt det er muligt.

Leg og børn i udsatte positioner

Legen er et godt redskab til at hjælpe børn i udsatte positioner. Det pædagogiske personale kan lave strategisk sammensatte legegrupper, hvor børnene i legegruppen hjælpes til at indgå i fællesskabet og dermed skabe de bedste forudsætninger for udvikling. I legegruppen kan der skabes rum for at arbejde med barnets egne narrativer og deres forståelse af sig selv. Personalet går tit foran i disse legegrupper og er med til at sætte legens regler og fastholde udviklingen. Når pædagoger indtager forskellige legeroller, understøtter det børnenes fællesleg og kommunikation. Det er afgørende, at pædagoger støtter børn i de vigtige processer, der er i spil i legefællesskaber, i forhold til magt, hierarkier og positioneringer. Formålet er at børnene bliver en del af fællesskabet og tilegner sig sociale kompetencer, der sætter dem i stand til at begå sig i nye situationer. Forældre bliver introduceret i de tiltag, der bliver iværksat i institutionen, så der kan skabes en sammenhæng og genkendelighed overfor barnet mellem hjemmet og institutionen.

Overgange og sammenhæng

Overgange

Børnene vil i deres institutionstid kunne opleve op til tre skift og overgange. Nedenfor vil vi kort beskrive hvilke og arbejdet heri.

1. Fra hjemmet til vuggestue/børnehave.
2. Fra vuggestuen til børnehave
3. Fra børnehave til SFO/skole

Inden opstart skabes der kontakt mellem hjemmet og Tryllefløjten for at danne det bedst mulige grundlag for barnets opstart. Ved den forbindelse afholdes der et opstartsmøde, hvor personalet får indblik i barnet samt dets familie. Til mødet forventningsafstemmes der, hvad henholdsvis institution og hjem kan tilbyde- og forvente i et kommende samarbejde.

Der er vigtig for os her i Tryllefløjten at bygge bro mellem hjemmet og institutionen, da det er forældre der kender deres barn bedst. Vi udveksler erfaring der kan understøtte barnets udvikling og

trivsel. Dette gøres ved daglig kontakt til forældre ved aflevering og afhentninger, møder, årlige forældre- samt opstart samtaler.

Når barnet skifter gruppe, videregives der informationer mellem de forskellige teams ang. barnet. Vedrørende børn i udsatte positioner, kan der afholdes møder i samarbejde med forældrene og evt. støttepersonale. I overgangen fra vuggestue til børnehave bruges der, som udgangspunkt tre dage til indkøring hvor den voksne følger barnet. Inden da skabes der kontakt mellem de kommende pædagogiske personaler og barnet så overgangen bliver så tryk som muligt.

Hvert barn får en skriftlig overlevering med sig når det skifter gruppe, samt når det starter i SFO/skole.

Den fælles legeforståelse i Tryllefløjten bidrager til en let og genkendelig overgang for børnene.

Sammenhæng

Vuggestuens kerneopgave

Gennem legen, arbejdes der i vuggestuen med at stimulere kropslig og motorisk udvikling, sprogtilegnelse og udvikling af sociale kompetencer. Dette gør vi ved at være i børnehøjde, deltage i- og italesætte børnenes leg. Vuggestuen er med til at lægge grundbasen for den videre udvikling i børnehaven. Vi inddrager forældrene ved daglig dialog, nyhedsbreve og ved at bygge bro mellem hjemmet og institutionen. Som det kan læses i legeeksemplet omkring vuggestuen, forgår legen primært via parallelleg.

De yngste børnehaven børn

Med de yngste børn arbejder vi i forlængelse af vuggestuens fokus. Børnene i denne aldersgruppe begynder deres identitetsdannelse og legen udvikles frem mod rollelege, hvor sproget tages mere i brug. Der begynder at blive forhandlet omkring legens opbygning og børnene får øjne på hinanden. I legeeksempel 3 kan man se, at der arbejdes med behovsudsættelse og det at kunne vente på tur i forhold til at lege kan fortsætte. Pædagogen er primært positioneret foran og ved siden af i børnenes lege. De første skridt mod de demokratiske- og følelsesmæssige processorer starter her.

Broen mellem hjemmet og institutionen bliver mere udviklet og der bliver stillet større krav til forældrene omkring samarbejdet vedrørende barnets udvikling.

De ældste børnehavebørn

I arbejdet med de ældste børnehavebørn lægges der mere fokus på de demokratiske og følelsesmæssige processer. Legens opbygning bliver mere og mere dialogbaseret mellem børnene, hvorigennem deres sproglige færdigheder udvikles. Børnene udvikler i højere grad deres egen identitet og pæda-

gogerne går primært bagved og støtter op om barnet ved hjælp af dialogbaserede processer. Som det ses i legeeksemplet, går pædagogen bagved og hjælper børnene, når der opstår uoverskuelig konflikt i deres leg. Legen bliver mere fælles og den udvikles til at indeholde flere elementer. Fantasien og refleksionsevnen udvikles i højere grad.

Det pædagogiske personale har som fokus at udvikle barnet hen imod skolestart, hvor barnet kan indgå i fællesskabet og se sig nysgerrige på læring og udvikling. Udvikling af legeevne er en af de vigtigste kompetencer, når de skal starte i skolen, eksempelvis kompetencer som det at udtrykke sig, vide hvad man vil, behovsudsætte og vente på tur. Broen mellem hjemmet og institution forstærkes og der stilles igen større og større krav til forældresamarbejdet.

Basisgruppens kerneopgave

Pædagogikken og måden vi arbejder med børnene på i Skattekosten adskiller sig i praksis fra de øvrige børnegrupper, men vores menneskesyn og mål er de samme. At barnet anerkendes og respekteres som det er, at barnet trives og udvikler sit potentiale, at det oplever det gode børneliv med fokus på omsorg, nærvær og fællesskab.

Den pædagogiske indsats tager udgangspunkt i, hvordan det enkelte barn fungerer og i de særlige reaktionsmønstre, der er forbundet med autisme. Vi tilrettelægger en motiverende, forudsigelig og visuelt baseret struktureret hverdag for børnene. Dette hjælper barnet til ikke at komme i tvivl om, hvad der forventes, samt hvilke handlemuligheder barnet har. Et overskueligt og ensartet læringsmiljø gør dagligdagen nemmere og mere tryk for barnet. Vi er opmærksomme på at barnet oplever og føler sig inkluderet i det lille fællesskab, som basisgruppen udgør, men også får adgangsmuligheder til flere typer fællesskaber i de øvrige børnegrupper. Der skabes rum og rammer for muligheden for inkluderende deltagelse i almengrupperne med udgangspunkt i det enkeltes barns ressourcer.

I Skattekosten ønskes der:

- At give børnene værktøjer til at indgå i sociale relationer
- At børnene får mulighed for at opleve værdien af at indgå i sociale relationer
- At styrke børnenes evne til at kommunikere
- At tilbyde børnene en vifte af forskellige aktiviteter for at stimulere, udfordre og tillære nye færdigheder
- At børnene bliver selvhjulpne
- At styrke børnenes evne til at koncentrere sig i forhold til selvstændige aktiviteter, f.eks., leg
- At lære børnene at benytte en strategi til at strukturere de aktiviteter, som skal finde sted
- At børnene får mulighed for at indgå i enkelte aktiviteter med andre børn i huset
- At styrke børnenes færdigheder

I Basisgruppen arbejdes der med et udvidet forældresamarbejde, hvor der er systematisk dialog hver måned og hvert kvartal, foruden den daglige dialog der i forvejen finder sted.

Forældresamarbejde og leg

I Tryllefløjten ser vi legen som et gensidigt projekt sammen med barnets forældre, og vi opfordrer til at have fokus på legens vigtighed. Det er vigtigt at børnenes legetid er alsidig, så der er plads til selvinitieret leg, samt leg med forældre og søskende. Det er vigtigt at være en medspiller i barnets leg i hjemmet og være med til at guide og vejlede barnet så det kan fastholde legen.

Lige så meget, som vi gerne vil fortælle om barnets leg i Tryllefløjten, vil vi gerne høre om jeres barns lege derhjemme. Hvis man vil vide hvad der sker i barnets verden, samt hvad der optager barnet nu og her, kommer dette ofte til udtryk i barnets leg.

Evaluering

En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.

(Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold. s.50)

At have en stærk evalueringskultur vil sige at man er kendetegnet ved at evaluering er en naturlig del af praksis, samt ved den måde evaluering udøves på – det er ikke noget der opstår, det er noget vi skaber sammen

Gennem evaluering og dokumentation skabes ny viden, der bidrager til at udvikle kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og til at skabe de bedste betingelser for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. En velfungerende evalueringskultur baserer sig på, at vi som pædagogisk personale og ledelse udvikler en løbende faglig selvkritisk og reflekteret tilgang til vores pædagogiske praksis. Ved at bruge praksisfortællinger og videodokumentation kan vi evaluere på vores tiltag og hvorvidt den ønskede effekt opnås. Evaluering er ligeledes med til at skabe nye mål, så vi kontinuerligt er i en udviklingsproces.

Evaluering er et redskab for det pædagogiske personale til at skabe en kontinuerlig opkvalificering af sig selv samt legens udvikling. Barnet og barnets leg er i en stadig udvikling og derfor er det vigtigt at det pædagogiske personale via evalueringen er klar på selvreflektion samt modtagelig overfor feedback fra kollegaer og eksterne samarbejdspartner.

Det evaluerede arbejde er med til at vi kontinuerligt har den pågældende børnegruppe i mente, så aktiviteter og forløb tilpasset barnets behov.

I Tryllefløjten arbejder vi med SMTTE, samt Søren Smidts evalueringspapirer fra vores udviklingsprojekt 2021/2022 (se bilag). Evaluering foregår struktureret ved personalemøder og stuemøder, og der arbejdes hen imod at skabes en kultur, hvor vi som personale stiller os nysgerrige og undrende på hinandens praksis. Evaluering forgår også løbende i daglige dage og kan gøres mundtlig lige såvel som skriftligt.

Pædagogisk fokus 2023-24

I 2023-24 arbejder vi med fire fokusområder.

Lege og den voksnes positioner i legen

Hvad er guidet leg?

I guidet leg er det det pædagogiske personale der faciliterer legen. Den voksne initierer, igangsætter og rammesætter den, for efterfølgende at observere, understøtte og eventuelt udvide legen undervejs (med udgangspunkt i børnene og deres legehandlinger) og børnene, der aktivt vælger, udformer og medskaber legen.

I rammesætningen og faciliteringen af den guidede leg, tages der udgangspunkt i børnenes spor, erfaringer, viden, perspektiver og læringsbehov, og børnene gives forskellige deltagelses- og indflydelsesmuligheder, således, at børnene bliver subjekter i og medskabere af legen og egen og fælles læring.

I guidet leg indtræder den fagprofessionelle til at begynde med i en frem-bevægelsesposition, da hun eller han også indledningsvist tager initiativet til legen og rammesætter den. Men til forskel fra den styrede leg, initierer og rammesætter den fagprofessionelle den guidede leg på måder, der åbner legen op og efterlader flere indflydelsesmuligheder for børnene og inviterer dem til at være medskabere og medudviklere af legen eller legeaktiviteten. Efter den indledende frem-bevægelse træder den fagprofessionelle ofte i tilbage-bevægelse for at give plads til børnene og afvente og se, hvordan børnene begynder at gribe og udfolde legen. Efter tilbage-bevægelsen træder den fagprofessionelle ofte ind i legen i en side-bevægelse og deltager i legen på måder, der understøtter børnenes initiativer og ideer. Undervejs deltager den fagprofessionelle i skiftende og afstemte bevægelser og positioner, afhængigt af hvad der er brug for i legen, og hvordan børnene agerer samt hvilke deltagelsespositioner de indtager.

Legedeltagelse

Legedeltagelse er et centralt element i at understøtte og udvikle børnenes lege og være med til at give dem liv og næring sammen med børnene. Der er brug for en øget opmærksomhed på og styrket faglig bevidsthed om de fagprofessionelles legedeltagelse i forbindelse med, at der arbejdes systematisk med legende læring. De fagprofessionelles legedeltagelse kan betragtes som et arbejdsredskab, som hver enkelt medarbejder kan tage i anvendelse for at styrke og udvikle legen og samværet med børnene, og som et redskab til at komme tæt på børnenes oplevelser, perspektiver og læreprocesser og være i dialog med dem.

De fagprofessionelles legedeltagelse indeholder et stort potentiale for at indhente viden om børnene, og komme tættere på dem, skabe gode relationer til dem, og blive bedre til forstå og afkode, hvad der foregår i og mellem dem. For bedre at kunne understøtte deres trivsel, udvikling, dannelse og læring og det sociale landskab i børnegruppen. Men legedeltagelse er også svært, og kræver øvelse,

lydhørhed, refleksion, og ydmyghed og respekt for børnene og leg samt legekompeterencer. Man kan ikke gå ud fra at legdeltagelse bare er noget alle fagprofessionelle kan og praktiserer.

Gentagelse

Et væsentligt element i arbejdet med guidet leg er fokus på *gentagelse*. Det betyder at de guidede rammesatte legemiljøer genetableres enten dagligt eller med nogle dages mellemrum og rammesætningen justeres og udvikles i takt med børnenes mestring og initiativer. Gentagelserne giver børnene et overblik, som giver dem mulighed for at fordybe sig fremfor at skulle bruge kræfter på at orientere sig i det nye og ukendte. Det er derfor børn generelt set elsker gentagelser.

Leg på legepladsen

I 2023 har vi haft fokus på at videreudvikle legepladsen som pædagogisk rum. Vi har arbejdet med det pædagogiske personales fordeling på legepladsen, så der altid er en voksen til rådighed i de forskellige zoner. I 2024 vil vi fortsætte med vores udvikling heraf og have fokus på de voksnes rollefordeling samt at flytte vores fokus på indendørsleg med ud på legepladsen. For ved at vi tager vores indendørs legefokus med ud på legepladsen, kan vi være med til at understøtte børn i udsatte positioner og øge vores opmærksomhed på de nye børn på legepladsen.

Sprogarbejde i Tryllefløjten

Legen er et godt redskab for det pædagogiske personale til at understøtte børn i alle aldres sproglige udvikling.

Sproget er det vi bruger til at kommunikere med omverden. Dette foregår både verbalt via tale og non verbalt via gestik, mimik og billedsprog. Vi bruger det til at indgå i sociale sammenhænge samt til at forstå omverden og gøre os forstået med. I Tryllefløjten har vi derfor et stort fokus på børns sproglige udvikling.

Vi har en sprogansvarlig på hver stue, som har til opgave at sørge for at fokus holdes på den sproglige udvikling i hverdagen. Derudover deltager de sprogansvarlige på 4 årlige sprog møder, hvor vi deler erfaringer, søger råd, kommer med nye ideer, praksisfortællinger tages op med mulighed for feedback. Derudover er vi ved at uddanne en medarbejder til sprogvejleder.

Vi arbejder med sprogstrategierne UGLE, 10 understøttende sprogstrategier samt Strive for five (Turtagning) yderligere arbejders der i vuggestuen med sprograppen og i børnehaven med sprogvurderingen 3-6 år.

I 2024 vil hver stue lave en handleplan på hvordan de arbejder med sproget; hvad der er fokus på lige nu ift. hvor børnegruppen er i deres sproglige udvikling, hvordan de vil gøre det etc.

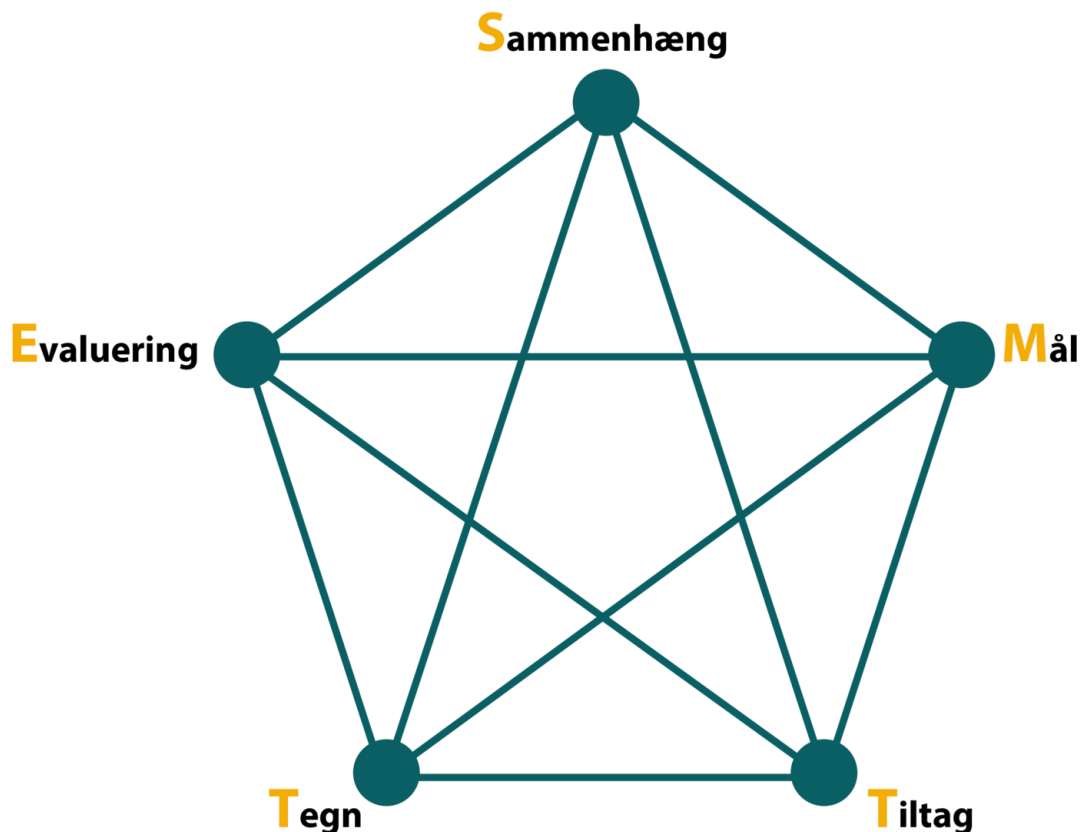
Madmod

På stuerne har vi en legende og undersøgende tilgang til måltidet. Måltidet er et rum, hvor vi kan udfordre barnet på sine forskellige sanser, ved at lade barnet undersøge maden i samspil med sine

venner og personalet. Dette giver også mulighed for at arbejde sprogligt og motorisk ved blandt andet at tilbyde barnet kniv, gafler, skeer og at barnet selv kan øse sin egen mad op. Personalet skaber god stemning omkring måltidet, der snakkes om maden, dets farve, dufte, konsistens og der opfordres til at smage på de forskellige elementer. Ordet madmodig er selvforstærkende i det at turde smage.

I Tryllefløjten har vi fokus på at skabe madglæde og madmod ved at lave velmagende, økologiske, sunde og varierede måltider samt prioritere måltidet som en pædagogisk aktivitet. Vi arbejder målrettet med at gøre måltiderne mere klimavenlige, ved at bruge principperne fra pejlemærkerne kombineret med sanselighed, velmag, godt håndværk og gode råvarer.

Vi har i forløbet arbejdet med madspild på tværs af huset ved at inddrage børnene og arbejdet målrettet med den gode kommunikation ved at skabe nysgerrighed og forståelse mellem køkken og stuer samt skabt fælles værdier og rammer i forbindelse med dagens måltider.

Mål: At udvikle de tre børns sproglige kompetencer, og med det mener jeg at styrke børnenes ordforråd for at kunne udvikle et nuanceret sprog og begrebsverden, og at de tre børn får opbygget en sproglig selvtillid, får udviklet deres forståelse for forskellige ord og får udtrykt sig. Mål er også at understøtte børnenes nysgerrighed til rim og remser således, at børnene bliver styrket i ordlyd, rim og remser.

Tiltag: Leg med ord, ordspil, sange med fagter, sanglege, rim og remser.

Tegn: At børnene gerne vil de sproglige aktiviteter, eksempelvis selv udtrykker ønske om igangsættelse af sproglige aktiviteter som rim, remser, ordspil og lyttelege. Børnene synger med på sangene.

Evaluering: Børnenes udbytte måles, ved at børnene siger flere ord, og deres udtale bliver tydeligere, At børnene gennem leg laver rim og remser, både kendte og selvopfundne. At de udviser turtagning.

(<https://paedagogik.systime.dk/?id=298>)

Søren Smidt

>Tema/emne		Livs- og læringsrum		Hverdagsudsnit	
		Aktiviteter			
		Rutiner			
		Leg			
Mål			Evaluering		
data		Score	Børn data	Medarbejdere	
Børn formål		0 1 2 3 4			
Børn tegn		0 1 2 3 4			
Medarbejdere mål Kompetencer for at opfylde børnemål		0 1 2 3 4			
Forældre Information Dialog Inddragelse		0 1 2 3 4			
Plan: Tiltag Dokumentation Evaluering (børn og medarbejder)					
Hvad var i spil? Før: X Efter: O					
Pædagogisk grundlag:		Læreplanstemaer:		Skoleparathed og Livsduelighed:	
Leg		Kultur, æstetik og fællesskab		Koncentration	
Læring		Alsidig personlighedsudvikling		Nysgerrighed	
Børnefællesskaber		Social udvikling		Udtrykke egne følelser	
Forældresamarbejde		Kommunikation og sprog		Udsætte behov	
Børn i udsatte positioner		Krop, sanser og bevægelse		Rumme andre børn	
Sammenhænge		Natur, udeliv og science			

Børnesyn Dannelse & børneperspektiv Pædagogisk læringsmiljø		
Noter		
Mål:		
Børn:		
Medarbejdere:		

(Søren Smidt Life-lab. Sm@life-lab.dk)